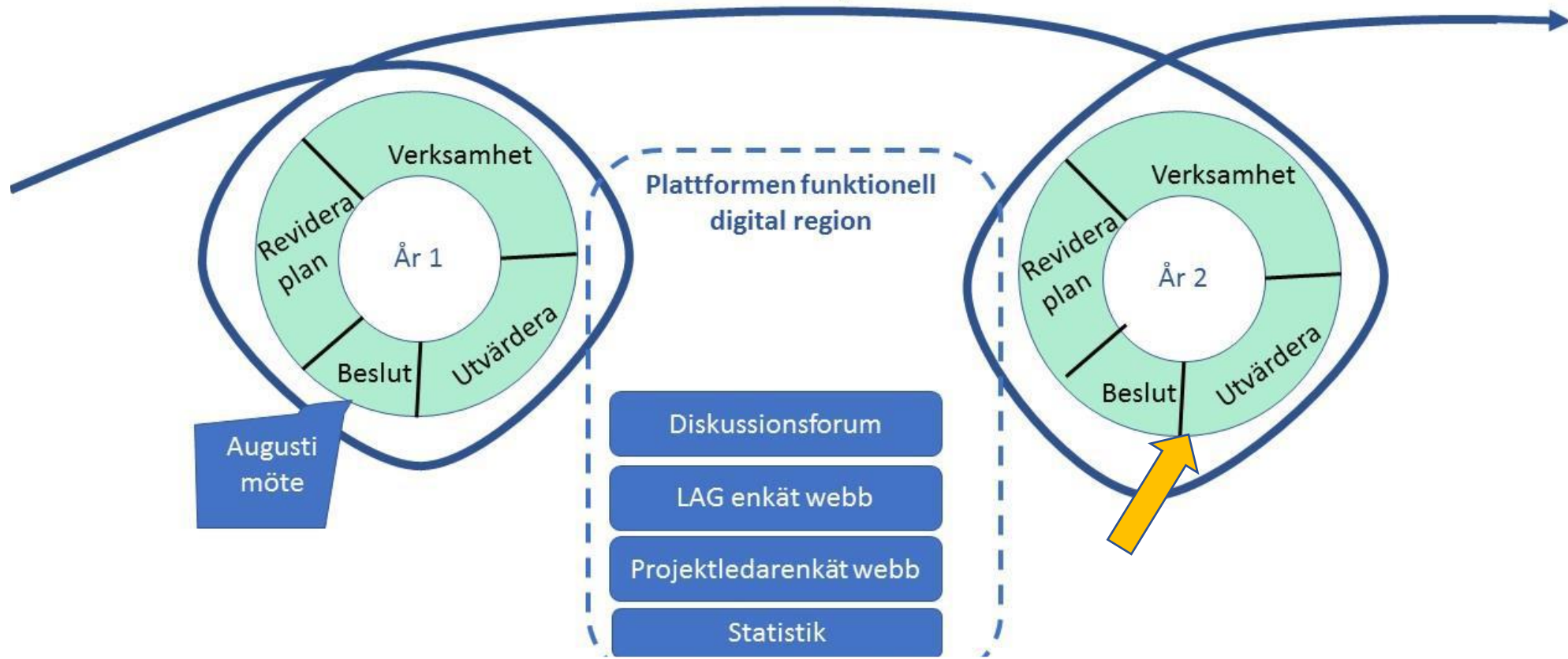

Utvärdering Leader Bohuskust och gränsbygd tom juni 2018 – Lärande Utvärdering

Lärandecykel

Leader Bohuskust och gränsbygd – mer än halvvägs i programperioden!

5 enkäter

- LAG (25)
 - Projektägare (+40)
 - Projektledare (+20)
 - Finansiärer (NLU, Mar expert)
 - Kansli (5)
-
- En del samma frågor men olika fokus. LAG och Kansli versioner är de tyngsta

Justerat:

Grupper → fokus på ägare

Frågor → fokus på effekt

Svarsalternativ → 1-10 istf grad (4 alt.)

Svarsfrekvens

- LAG 13 av 25
- Projektägare 19 av 4x
- Projektledare 9 av 2x
- Finansiärer 7 av 14
- Kansli 3 av 5

Noteringar:

Flera svaranden platsar i flera kategorier och vi har försökt fokusera på ägarskapet. Semestertid.

Områden - ämnen

- Måluppfyllelse
- Kommunikation
- Arbetsätt
- Utveckling
- Effekt

Måluppfyllelse – är vi på väg att uppfylla delmål 2018

2017

Av 34 LAG-prioriterade projekt är

- 11 inom insatsområde 1
- 2 inom insatsområde 2
- 16 inom insatsområde 3
- 5 inom insatsområde 4

Insatsområde 1 (Fiske och VB) 47% (instämmer eller instämmer helt)

Insatsområde 2 (Gröna näringar) 24 %

Insatsområde 3 (Turism etc) 39 %

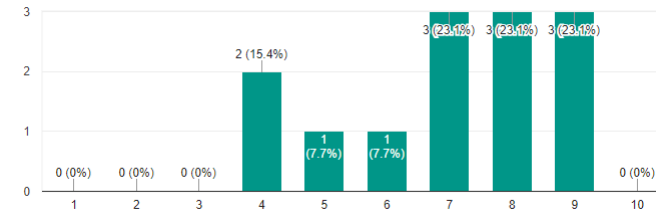
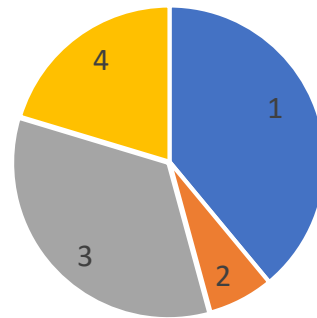
Insatsområde 4 (Sociala,) 14 %

2018

59 LAG prioriterade projekt

- 23 inom insatsområde 1
- 4 inom insatsområde 2
- 20 inom insatsområde 3
- 12 inom insatsområde 4

Fel i enkät -
handuppräckning

85 % av budget inbokad

Måluppfyllelse

2017

Av 34 LAG-prioriterade projekt är

- 11 inom insatsområde 1
- 2 inom insatsområde 2
- 16 inom insatsområde 3
- 5 inom insatsområde 4

Insatsområde 1 (Fiske och VB) 47% (instämmer eller instämmer helt)

Insatsområde 2 (Gröna näringar) 24 %

Insatsområde 3 (Turism etc) 39 %

Insatsområde 4 (Sociala,) 14 %

Slutsats:

Bättre än förra året

Gröna näringar? Få projekt – bra måluppfyllelse enligt LAG

2018

	Medel	Avvikelse
IO1- Fiske och Vattenbruk		
Utvecklad lokal marknad - IO1	6,9	2,1
Diversifiering genom utveckling av nya tjänster och produkter -IO1	7,3	1,5
Hållbar förvaltning av fiske och naturresurser -IO1	6,5	2,0
Diversifiering inom fisket (turistisk utveckling)-IO1	6,8	1,8
Fler konkurrenskraftiga företag-IO1	6,2	1,3
Ökad kompetens i fråga om hållbart fiske-IO1	6,2	1,5
IO2 - Gröna näringar		
Utvecklad lokal marknad-IO2	5,8	2,2
Diversifiering genom utveckling av nya produkter och försäljningsvägar-IO2	5,9	1,9
Nya affärsmodeller och innovativa samarbeten-IO2	5,8	2
IO3 - Turism etc		
Fler säljbara produkter och besöksmål inom natur- och kulturturism-IO3	7,1	1,6
Fler affärsidéer och arbetstillfällen med bas i miljöteknik, cirkulär ekonomi och miljötjänster- IO3	6,2	2,1
Utveckla användningen av digital teknik-IO3	4,5	1,5
Fler konkurrenskraftiga företag-IO3	5,8	1,2
IO4- Sociala		
Nya logistik och servicelösningar för lokala behov-IO4	5,5	1,4
Ökad inflyttning och metodutveckling för attraktivitet-IO4	5,8	1,2
Livskraftiga föreningar och företag genom nya grepp för samverkan samt kapitalanskaffning-IO4	5,5	2,1
Ökad social inkludering /integration-IO4	5,1	1,8

Spridning av projekt

- Projekt i alla kommuner
- Insatsområde 1 många projekt av övergripande karaktär

→ arbete som gett effekt

Projekten

1. Hållbart fiske och vattenbruk samt marina livsmedel

15 st.

Fisk- och skaldjursodling
Förutsättningar för Blå näringar
Förstudie Wendla Fishing
Projekt Hummer Bo Strand
Fjordguiderna
Fria fiskvägar
Projektering av odlingsanläggning för jätteräkor
Ägg till smolt
Etablering av landbaserad Laxodling
GrebbeStadsBo AB
The Swedish Seaweed Agenda
Bohushummern, förstudie
Scary Seafood
Förädling av ryggben...
Microproduktion av musslor

2. Hållbara gröna näringar – öppna landskap och lokal mat.

3 st.

Björnäs Humlegård och gårdsbryggeri
Förstudie Folk och mat
Mat och folk
Gårdsförsäljning av egen mjölk

3. Miljösmarta jobb – fokus på turism, miljö och energi

16 st

Det goda värdskapet för ett hållbart natur- & kulturarv
En digital funktionell region
Granitkusten
Projektering av Smögen Art Light Festival 2018
En Matväg genom Bohuslän
Islandsbergskanalen
Guideutbildning
Bohuslän Berättar
Attraktion kring Evert Taube
Bro Kulturstig, en resa från då till sedan
Udden – stenkonscentrum
Destination Skaftö
Vandringsleder kring Daftö Resort
Biking Strömstad
Hållbar Skärgård
Maritimt Center

4. Social innovation – förnyelse, inflyttning, service och ökad attraktivitet

9 st

Uppstart av förvaltningsorganisationen Västfiber
Förprojektering av beslutsunderlag för Gullmarsbron
HIMLA - projektet
Bro Boulder
Integrerande vägar till arbetsvägen ut! Branneby
Bohuslän för bohusläningarna och Bohuslän i Sverige
Företagsarena Lysekil
Medflyttarservice.se
Lärande och innovation

Projekten 2

1. Hållbart fiske och vattenbruk samt marina livsmedel

8 st

Fisk- och hummerrev i Sotenäs

Mer fisk i Bäveån

Havets dag i Rönnäng

Japanska ostron, förstudie

Säl och skarv

Ostronturism, förstudie

Stämmösund, förstudie

(LAG-finansiering)

Nedsänkbara odlingssystem

(LAG-finansiering)

Summering av antalet projekt

Insatsområde 1

15+8=23 stycken

2. Hållbara gröna näringar – öppna landskap och lokal mat

Insatsområde 2

4 st

3. Miljösmarta jobb – fokus på turism, miljö och energi

4 st

Smögen Art Light Festival

Kulturväxthuset

Fjällbacka Aktivitets Center

Kungshamnsvallen 2.0 (köplats1)

Insatsområde 3

16+4=20

4. Social innovation – förnyelse, inflyttning, service och ökad attraktivitet

2 st

Kosters nya boende, förstudie

Gården framåt

Destination Skaftö

Insatsområde 4

9+2=: 12

Totalt antal projekt

23+4+20+12=59 projekt

tillkommer Driftsprojektet

Kommunikation

Hur väl instämmer du i påståendet: "Jag anser att vi når ut till de målgrupper vi önskar" - 6,1 (LAG)

2018	Varumärket Medelbetyg
Projektägare	4,7
Projektledare	5,0
LAG	4,9
Finansiärer	5,0

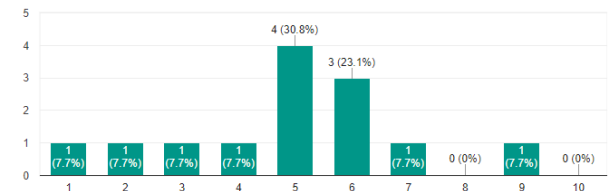
2017

Varumärket är tillräckligt känt?

Kontaktpersoner 17 % (instämmer eller instämmer helt)

LAG 7 %

Finansiärer 0 %

Arbetsätt (LAG)

Efter ett enda LAG-möte väntar jag med ev förslag till förbättringar

Fungerar i stort bra.

Fungerar bra

Jag är nöjd med arbetssättet

Fungerar bra idag.

Nej

Jag tycker det är bra som det är

Bra som det är!

Ok som det är. Men följa upp besluten och info till kommunerna

Tycker att våra förberedande möten är bra. Kan uppleva att våra graderingar och bedömningar för avslag/godkännande ibland känns mer "tyckande" än seriösa bedömningar, men upplever ändå att vi i stort får igenom projekt som vi tror på.

Bedömningen av om projektet följer vår utvecklingsstrategi tycker jag är mycket viktig, men här kan jag ibland känna att vi godkänner projekt som är bra, men inte stämmer med strategin.

Et förtydligande i frågorna skulle kunna vara en förbättring.

LAG medlemmarna bör få en mer omfattande avrapportering över utförda och avslutade projekt. Dels för att få bekräftelse på satsningen som sådan, samt dra lärdom för kommande framtida projekt.

Kompetensen bland LAG deltagarna bör kunna öka.

Ökade kommunkontakter

Myndigheterna i andra ändan samt alla lagstyrda krav och EU direktiv skapar ett kreativt klimat för alla aktiva inom lag. Det samma gäller lokala politiker och deras sätt att kunna påverka inovativa lösningar och samhällsengagemang

Utveckling

Förbättringar av metod

Mindre beroende av Jordbruksverket

Snabbare beslut och handläggning efter att de lokala Leader tagit sina beslut.

Fungerar bra, på sikt kanske man borde fokusera/trycka på resultaten av samarbete inom respektive projekt.

Sprid information om goda exempel

Ännu större underifrånperspektiv

Metoden är bra men inte känd tillräckligt

Mer idéutbyte mellan projekten

Öppna informationsmöten

Påvisa goda exempel

Visa på de goda exemplen som vi har och se vad i detta som varit de största framgångsfaktorerna, se till att de används.

Leaderorganisationen har mycket bra rutiner och ordning och reda. Regionalt bör vi satsa på sådant som är typiskt för ansvarsområdet. Allt som kust och hav tillför är viktigt och bör prioriteras. Leader bohuskust och gränsbygd är mycket duktiga på att få fram nya projekt hela tiden.

Mer info till andra organisationer

Utveckla en fortsättning efter projekten samt se till att redan utredda projekt ligger till del för motsvarande ansökningar om nya som tangerar samma saker.

Utveckling 2017

Långsiktiga utvecklingseffekter

LAG 20 % (Stor eller mkt stor grad)

Kontaktpersoner 78 %

Finansiärer 33 %

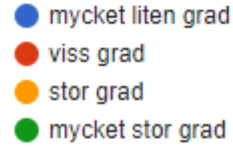
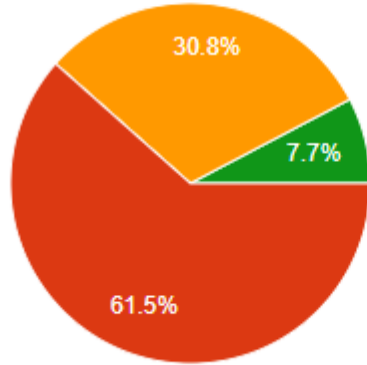
Förslag: prata implementering, hållbara affärsmodeller, stöd projekt som är självgående efter uppstart

Skillnad

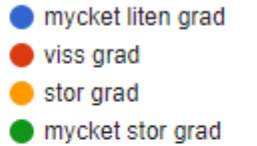
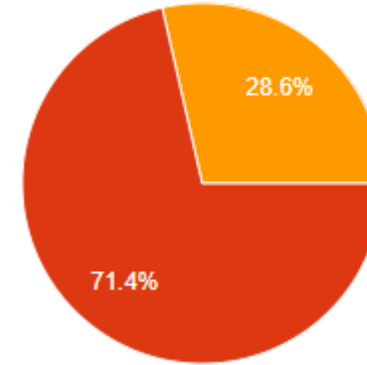
I vilken grad blir det långsiktiga utvecklingseffekter av Leader insatserna efter projekt- och programtiden är slut?

13 responses

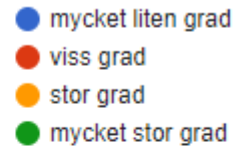
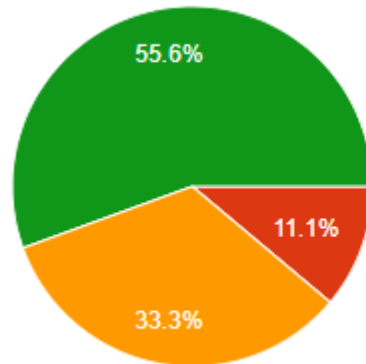
LAG

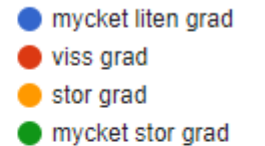
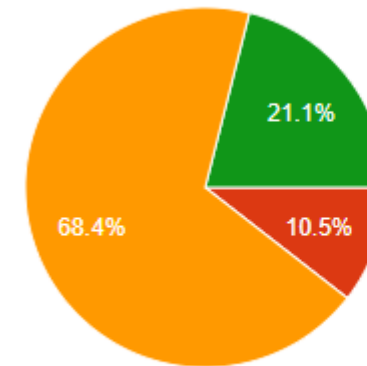
Finansiär

Projektledare

Projektägare

Hur kan Leader göra mer bestående samhällsnytta som håller utan EU-stöd?

Jag tror det behövs EU-stöd

Leader är i behov av EU-stöd som det idag är organiserat.

Vet ej

Genom att satsa på rätt projektansökningar

Pass

Skapa någon typ av lokal utvecklingsfond

Själva LEADER metoden gör att projekten i högre grad än andra EU projekt ger bestående samhällsnytta

Samverkan med andra projektadministratörer/-finansiärer

Prioritera projekt med största förutsättningar

? Allt handlar om resurser och finns inga pengar då blir det svårt, men finns andra pengar så är det kompetensen och personerna som jobbar med stöd och rådgivning till företag, organisationer och föreningar som är viktiga.

Utan pengar så faller Leader. Kan samhället med hjälp av stat, län och kommun bevilja tillräckligt med ekonomiska medel så borde i varje fall en något reducerad Leaderorganisation kunna vara verksam i framtiden.

Metoden skulle fler använda sig av

Uppföljning och stöd efter viss tid i form av utslussning från Leader.

Projekt kan kritiseras för att resultaten är slutpunkten men effekterna är det vi vill nå. Hur tycker du att Leader kan styra och stödja projekten så att de får mer **långsiktiga positiva effekter**?

Uppföljning efter något år

Bär inte projektet efter Leader-tiden, har det förmodligen inget berättigande.

Informera om lärprocessen mellan ordinarie verksamhet och projektverksamheten. Kanske be projekten ha en plan för lärprocessen. (lärprocessen enligt Mats, vad han nu hette, från Halmstad.)

Bra rådgivning och vägledning i ansökningsförfarandet kan leda till detta

Noggran kontroll av projektens potential att fortleva självständigt

Genom att vara noga med att kräva att de som söker medel har tänkt igenom hur resultaten från projektet ska ge långsiktig samhällsnytta

Uppföljningsaktiviteter, t ex via kommunerna

Projektledarträffar är en bra ide

Genom att finnas till hands och stötta de som driver projekten över tid och genom att godkänna projekt som har en tydlig inriktning att finnas kvar och implementeras i företagets, organisationen, föreningens ordinarie verksamhet när projektet är genomfört

En viktig del är avrapportering av projekt. Om projekten "haltar" eller inte planenligt genomförs pga. oplanerade begränsningar eller störningar så borde Leader kunna bevilja extra medel för att slutföra det som påbörjats. Den typen av bidrag måste vara väl underbyggd och förhoppningsvis sällsynt. Det kan vara avgörande för det berörda projektet.

Fortsatt uppföljning

Se ovan. Det kan till exempel finnas en grupp som via Leader ingår i olika steg efter det att projekten avslutats

Hur kan vi vidareutveckla vårt arbete med våra 3 horisontella mål? Jämställdhet? Miljö? Integration och mångfald?

Fortsätta på samma sätt

Information om Leaders möjligheter.

I LAG borde det finnas representanter för unga och nysvenskar.

Utvärdera hur vi lyckats med detta hittills

Pass

Vi måste bli mer synliga, se ovan

Genom att vara noga med dessa kriterier när man granskar ansökningar

Via öppna informationsmöten

Ev arbeta tillsammans med pågående projekt ang havsmiljö

Genom att fråga efter detta i våra projekt och lyfta fram att vi arbetar utifrån dessa. Premiera projekt som arbetar med dessa mål på bra sätt.

Ett sätt att öka integration och mångfald är att göra riktade information till vissa delar av våra invandrare. Om ser på beviljade projektpengar under de sista åren så finns ingen tilldelning till någon nysvensk. Facit är att ingen ansökan har gjorts. Det finns säkert många som har ideer och planer är inte informerad och kanske avskräcks för ansökningsbyråkratin.

mer diskussion med andra organisationer

Sammanlänka arbetsmarknad med fritidssektor samt boende marknad. Ställ krav på den andra parten i systemet att ta del av allt som görs för de olika målgrupperbna.

Leader Bohuskust och gränsbygd – samverkan för hållbar framtid i hav, skärgård och inland

